

Kvalitní technika inseminace – předpoklad vysokého zabřezávání prasnic

Cílem inseminace je umístit kvalitní inseminační dávku v pravou dobu na správné místo.

Správná stimulace prasnice, umístění inseminační pipety a hygiena při inseminaci jsou velmi důležité pro zabřeznutí prasnice. Spermie se potřebují dostat na místo oplození a k tomu nutně potřebují kontrakce dělohy.

- Maximalizaci **kontraktí** dělohy během inseminace podpoříme **umístěním kance před zapouštěné prasnice** pomocí branek, mobilní klece a podobně. Měli bychom používat poměr 1 kance na 5 prasnic.
- Důležitá je rovněž stimulace prasnice tlakem na hřbet, boky a případně stimulovat vemeno prasnice. **Úspěšná inseminace** znamená **přiblížit tento akt přirozenému páření** kance s prasnicí.
- Je nutné pečlivě očistit oblast vulvy čistým ubrouskem na jedno použití.
- Na pipetu zásadně používáme **prověřený nespermicidní sterilní gel** na pipety.
- Používáme **čistou pipetu** na jedno použití, kterou **umístíme v krčku tak, aby se zaklesla mezi cervikální hrboly** – snížíme tím případný zpětný výtok semene.
- **Inseminace** by neměla trvat **kratší dobu než 4 minuty a delší než 8 minut**. Pipety s uzávěrem mohou být ponechány v prasnici po inseminaci dalších 5 minut tak, aby se eliminoval zpětný výtok semene.
- **Před inseminací** je nutné **předejít kontaktu kance s prasnicí až do doby samotného aktu inseminace**. Po zainseminování prasnice je vhodné nechat kance ještě dalších 10 minut na místě z důvodu zlepšení transportu semene pohlavními cestami.
- **Pokud jsou prasnice přesouvány** po zapuštění **do společných kotců** je nutné to udělat **do 3 dnů po poslední inseminaci**.

A **SYGEN** Company

PIC je největší společností na světě působící v oboru šlechtění prasat

Vážení čtenáři,

stavy prasat se podle údajů ČSÚ dostaly ke dni 1. 4. 2005 na rekordně nízkých 2,9 milionů, což znamená meziroční pokles 8%. Pokles stavů prasat má několik příčin,

jednou z nich je také silný tlak na cenu jatečných prasat v prvních měsících roku. Snížení stavů nikterak nesouvisí s domácí nadprodukcí (stupeň soběstačnosti ve výrobě prasat poklesl v roce 2004 v ČR na 92% a další pokles je možné očekávat) je však odrazem nižší poptávky v rámci EU a snížených úspěchů evropských exportérů.

V uplynulých 5 letech tvořil export z evropských zemí celkem 46% z mezinárodního obchodu s vepřovým masem. V příštích letech se předpokládá pokles tohoto podílu, růst exportu se očekává z Brazílie, Kanady a některých dalších zemí. Globální poptávka po vepřovém masu roste, v loňském roce poprvé překročila hranici 100 mil tun a vepřové maso tak zůstává celosvětově nejvýznamnějším živočišným proteinem.

Česká statistika poskytuje jedno zamyšlení nad nepříznivým vývojem stavů prasat/prasnic. Průměrný počet dochovaných selat dosáhl v loňském roce 19 ks na jednu prasnici. I přes meziroční nárůst 2,6% se jedná o užitkovost výrazně zaostávající za řadou chovatelsky vyspělých zemí, navíc se jedná o průměrné číslo, které zahrnuje chovatele s 25 odstavenými selaty spolu s chovateli, kteří za průměrem výrazně zaostávají. Jedno za rok navíc odchované sele přináší úsporu nákladů ve výši cca 60 Kč/prase. Pokud je mezi producenty rozdíl čtyři, pět i více odchovaných selat, je jasné, že již tento parametr výrazně spolurozhoduje o zisku nebo ztrátě konkrétního chovatele.

V tomto Zpravodaji přinášíme informace o významných změnách linie pietrain, která je základem finálního kance PIC. Výrazné změny šlechtitelských cílů vedou ke kvalitativně odlišnému produktu, jeho přednosti jsou v článku podrobně popsány. Kanci PIC 426 spolu s vloni na trh úspěšně uvedeným finálním kancem PIC 337 poskytnou českým chovatelům možnost správné volby otcovské genetiky vycházející z jejich vlastních potřeb a specifických podmínek.

Pavel Mezera
Pavel Mezera
ředitel

PIC 426

Je předpokladem nejlepšího zpeněžení jatečných prasat

Česká PIC představuje široké chovatelské veřejnosti finálního kance PIC 426. Tento kanec je správnou volbou pro chovatele, kteří chtějí dosáhnout nejlepšího zpeněžení prostřednictvím vysokého podílu libové svaloviny.

- Excelentní podíl libové svaloviny
- Vynikající podíl HMČ
- Výborná výtěžnost JUT
- Výborná uniformita potomstva
- Výborná konverze a přírůstek
- Velký rámec
- Vitalita
- Vynikající zdravotní stav

PIC je největší společností na světě působící v oboru šlechtění prasat

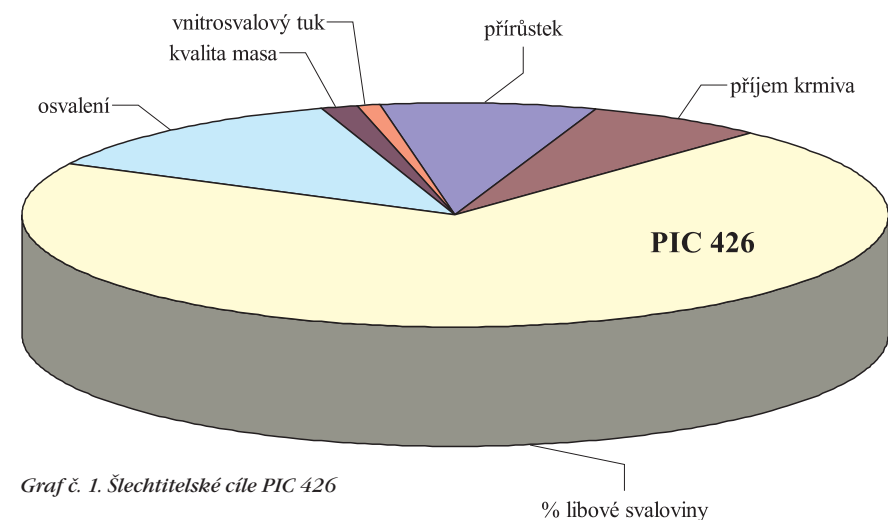
Finální kanec PIC 426

je předpokladem nejlepšího zpeněžení jatečných prasat

Zmasilost jatečných prasat spolu s jejich uniformitou rozhodují o zpeněžení na jatcích, velkým dílem se tak podílí na míře ziskovosti výkrmů prasat. Mezi odbornou veřejností je velmi dobře známa negativní korelace mezi zmasilostí a řadou dalších důležitých vlastností jakou jsou plodnost, dlouhověkost a jiné. Správnou cestou zvyšování podílu libové svaloviny u jatečných prasat je proto zlepšování tohoto znaku zvláště u otcovských plemen a zlepšování mateřských vlastností, plodnosti, dlouhověkosti u plemen mateřských. Jedno procento libové svaloviny znamená pro chovatele přínos cca 50 Kč/ jatečné prase, tento přínos je však možné ztratit pokud se ve vrhu rodí o cca 0,5 selete méně. Ve šlechtitelském programu PIC se proto počítá s udržením podílu libové svaloviny mateřských linií na stávající úrovni, zvyšování zmasilosti jatečných hybridů pak zajistí otcovské linie.

Kanec PIC 426 je nejzmasilejším finálním kancem v nabídce PIC. Excelentní podíl libové svaloviny a výborné osvalení hlavních masitých částí při současně velkém tělesném rámci z něj činí vynikajícího otce jatečné generace prasat.

Základem kance PIC 426 je linie pietraina etablovaná v roce 1986 v Německu. Od počátku byla tato linie selektována na růst, konverzi krmiva a podíl libové svaloviny. U části populace byl pomocí DNA testů odstraněn halotanový gen a selekční cíle byly rovnoměrně rozděleny mezi znaky, přinášející výkrmům prasat optimální ekonomické výsledky. Linie pietraina s touto charakteristikou si pod označením PIC 408 získala v České republice mnoho zákazníků. V roce 2002 se pak šlechtitelské cíle výrazně koncentrovaly na rychlé zvyšování libové svaloviny a podílu HMC (viz graf č. 1).

Graf č. 1. Šlechtitelské cíle PIC 426

Globální genetický pokrok činí u tohoto produktu v současné době 73 Kč ročně (viz tab. 1).

znak	dny do porážky	konverze	LS %	přínos
zlepšení	-/- 0.09	-/- 0.04	+ 0.9	+ 73 Kč

tab. č. 1 Očekávaný roční genetický trend PIC 426

Potomci PIC 426 dnes vynikají zmasilostí, mají však také výrazný tělesný rámec a velkou kapacitu příjmu krmiva, jejímž výsledkem je vysoká růstová schopnost spolu s výbornou konverzí.

Zárukou genetického pokroku tohoto produktu jsou genetické nukleové chovy PIC v Německu, Kanadě, USA a Francii. Německý nukleový chov Wulkow je dnes největší farmou v Evropě, která soustředí výlučně zvířata linie pietrain. Zvířata jsou odchovávána v podmínkách, které se technologicky podobají moderním evropským velkochovům. Testace vlastní užitkovosti je uzpůsobena tak, aby mohla probíhat do vysokých hmotností (nad 120 kg), aby se co nejlépe projevily potenciál růstu i tvorby libové svaloviny. Zvyšování průměrných porážkových hmotností je trend, který je možné sledovat v celé Evropě. Země, kde se dnes PIC 426 uplatňuje patří většinou k těm s nejvyššími hmotnostmi jatečných prasat (německý trh si žádá prasata o živé hmotnosti alespoň 115 kg). Podíl libové svaloviny je u testovaných zvířat v genetických nukleových chovech určován pomocí moderních přístrojů ALOKA. Díky této technologii je na živých zvířatech s velkou přesností stanovena výška špeku i rozměr kotlety - jen v Německu projde testem užitkovosti ročně více než 4500 kanců.

Kanci PIC 426 jsou produkováni v chovech s výborným zdravím, stejný zdravotní statut mají také inseminační stanice PIC. PRRS negativní statut zůstává samozřejmostí.

V současnosti se kanci PIC 426 uplatňují v řadě evropských zemí - zejména v Německu, Holandsku, Belgii, Francii, Španělsku a Portugalsku. Výborného zatřídění dosahují potomci těchto kanců při nejrůznějších způsobech klasifikace (FOM, AutoFOM a jiné).

V České republice kanci PIC 426 postupně nahradí stávající produkt PIC 408. Produkt PIC 426 bude pro české zákazníky pocházet částečně z produkce vlastního produkčního nukleového chovu Náhlav a částečně z importu z genetického nukleového chovu Wulkow v Německu.

Všichni kanci PIC 426 produkováni v českém nukleovém chovu jsou dnes vybaveni dvěma alelami genetického markeru PT1. Zvířata tohoto genotypu mají nižší příjem krmiva a tím lepší konverzi krmiva a nižší výšku hřbetního špeku, která se projevuje ve zvýšeném podílu libové svaloviny. Kanci homozygotního genotypu navíc přispívají k větší vyrovnanosti potomstva.

Česká PIC tak dnes českým chovatelům nabízí dva špičkové produkty finálního kance. Kanec PIC 337, který byl na trh uveden v loňském roce, přináší nízké výrobní náklady spolu s vysokým podílem svaloviny. Kanec PIC 426 pak svojí charakteristikou směřuje k nejlepší jatečné hodnotě prasat a je správnou volbou pro chovatele, kteří zpeněží své prasata právě na jatcích, která tato prasata preferují.

Kanci PIC 426 jsou pro české zákazníky k dispozici prostřednictvím inseminačních stanic Albrechtice nad Vltavou a Žabčice u Brna.

Užitkovost v GN chovech	
počet prasat	5297
dny do 100 kg	159
konec testu (kg)	122
přírůstek (g/den)	933
hřbetní špek (mm)	7,7

zdroj: PICtraq, 2004

Užitkovost v komerčních podmínkách	
průměrný denní přírůstek (g/d)	830
konverze krmiva	2,53
hmotnost jatečného těla (kg)	92,2
hřbetní špek (mm)	14,4
kotleta (mm)	62,2
FOM (%)	58,1
konformace (%AA+A)	96,2

zdroj: PIC Benelux, 2004

Nově naskladněná farma v ZD Klenovice

Zemědělské družstvo Klenovice hospodaří uprostřed Hané na 3100 ha orné půdy. Podnik se 120 zaměstnanci je zaměřen na rostlinou i živočišnou výrobu a svoji mechanizaci a autodopravu zabezpečuje služby dalším subjektům. Rostlinná výroba je zastoupena pěstováním obilovin, řepky, máku, cukrovky, dále pak technickými i víceletými plodinami. Rostlinná výroba disponuje vlastním zpracováním, množením, sušením i výrobou osiv. Živočišná výroba je tvořena z 600 kusů dojníc černostrakatého skotu a 330 prasnic na farmách Ivaň (90 prasnic) a Pivín (240 prasnic) v uzavřeném obrotu stáda.

Farma Ivaň byla v loňském roce repopulována prasničkami Camborough 26 z rozmnožovacího chovu ROLS Lešany. Předseda družstva ing. Miroslav Kolečkář uvádí: „Totální ozdravení farmy bylo velmi správným rozhodnutím. Od počátku jsme si byli vědomi přínosu, který představuje zdravá genetika PIC, proto jsme farmu Ivaň i výkrm prasat z Ivaně oddělili od prasat z provozu Pivín“. Prasničky byly zapuštěny v karanténě na farmě Tvorovice, po zjištění březosti pak byly přesunuty do Ivaně. Inseminační dávky kanců PIC 408 zajišťovala ISK Žabčice. „Dosavadní výsledky farmy jsou velmi dobré, přírůstek

prasat od odstavu do dosažení porážkové hmotnosti se pohybuje kolem 900g, spokojeni jsme také s užitkovostí prasnic. V prvním čtvrtletí letošního roku jsme dosáhli 6,42 odstavených selat na prasnici, což v přepočtu odpovídá 24,6 odstavených selat na prasnici a rok,“ říká hlavní zootechnik Zdeněk Navrátil. Zootechnička Ing. Dana Gančevová potom dodává: „Jsme velmi spokojeni také s výraznými projevy říje u prasnic, vysokou březostí i nízkými úhyny u prasat všech kategorií.“

PIC hledá nové rozmnožovací chovy v České republice

PIC

Česká PIC hledá další partnery z řad producentů prasat pro dlouhodobou spolupráci v oblasti produkce plemenných prasniček. Hledání nových kapacit pro produkci plemenného materiálu souvisí se zvyšováním podílu genofondu PIC na českém trhu a s nárůstem poptávky po plemenných zvířatech v jiných zemích střední a východní Evropy.

Nabízíme:

- moderní genetický program PIC – v jeho rámci využívají rozmnožovací chovy špičkové prarodičovské kance z inseminačních stanic PIC; rychlá obměna kanců zajišťuje rychlý přenos genetického pokroku do rozmnožovacích chovů a jejich prostřednictvím k zákazníkům PIC
- vynikající zdravotní stav stáda - rozmnožovací chovy PIC jsou prosté všech ekonomicky významných onemocnění; PIC poskytne veškerou pomoc pro vytvoření striktního černobílého provozu tak, aby se vysoký zdravotní statut farmy udržel; PIC hradí náklady spojené s průběžným veterinárním monitoringem
- odkup plemenného materiálu a jeho transport k zákazníkům; krátké platební lhůty ze strany PIC jsou samozřejmostí
- plný materiální heterozní efekt v důsledku tříliniového křížení
- atraktivní marži z prodáváných prasniček, která ekonomicky zvýhodňuje produkci plemenných zvířat před produkcí jatečných prasat
- kvalitní poradenský servis

Požadujeme:

- vhodnou lokalitu, dostatečně dobře izolovanou od ostatních farem prasat
- depopulaci a následnou repopulaci farmy zvířaty PIC
- dodržování preventivního zooveterinárního programu PIC
- dodržování pravidel welfare
- kapacitu farmy alespoň 300 ks prasnic

